

Zpráva Akreditační komise o hodnocení **Anglo-americké vysoké školy, o.p.s.**

červen 2009

Úvod

Akreditační komise (dále jen AK) rozhodla na svém zasedání ve dnech 20. – 21. listopadu 2007 v Brandýse nad Labem, že bude v souladu s § 84 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), provedeno hodnocení Anglo-americké vysoké školy, o.p.s. (dále jen AAVŠ). Pro tuto činnost jmenovala AK účelovou pracovní skupinu ve složení: Vladimíra Dvořáková – předsedkyně, Svatava Raková, Milan Sojka, Blanka Říchová, Petr Vymětal a dva zástupci studentské komory Rady vysokých škol Radovan Igljar a Jiří Mašín.

Účelová pracovní skupina měla pro hodnocení školy následující podklady:

- hodnotící zprávu zpracovanou AAVŠ ve struktuře dané požadavky účelové pracovní skupiny,
- upřesňující podklady vyžádané účelovou pracovní skupinou, týkající se zejména obhájených kvalifikačních prací a jejich dokumentace,
- poznatky získané návštěvou AAVŠ dne 30. 4. 2009,
- informace přístupné nebo pro činnost účelové pracovní skupiny zpřístupněné na webových stránkách AAVŠ.

Návštěva účelové pracovní skupiny na AAVŠ se uskutečnila 30. 4. 2009 ve složení: Vladimíra Dvořáková, Svatava Raková, Blanka Říchová, Petr Vymětal, Jiří Mašín, Radovan Igljar. Součástí návštěvy byla diskuse s vedením školy a akademickými pracovníky, diskuse se studenty, prohlídka prostor školy včetně knihovny. Vedení školy poskytlo informaci o přístupu k elektronicky zveřejněným závěrečným pracím i s posudky, jejichž kvalitu hodnotila skupina až po návštěvě školy. Po uskutečnění návštěvy AAVŠ poskytla některé další podklady, které se týkaly připravované institucionální akreditace americkou akreditační komisí (*Western Association of Schools and Colleges – tato akreditace byla nabídnuta na základě hodnocení programu MBA na AAVŠ a je v americkém prostředí hodnocena jako prestižní*) a stipendijního programu školy.

Účelová pracovní skupina se zabývala pouze studijními programy a jejich obory, které jsou akreditovány v souladu s českou legislativou (zákonem o vysokých školách), tj. jejich výstupem je získání českého vysokoškolského vzdělání; účelová pracovní skupina se nezabývala kvalitou zahraničních programů, které AAVŠ zprostředkovává.

AK konstatuje, že AAVŠ vytvořila velmi dobré pracovní podmínky pro účelovou pracovní skupinu s možností hovořit s vedením školy, vyučujícími, se studenty, administrativními pracovníky a se zpřístupněním prostor, v nichž se realizuje výuka.

1) Schopnost kritické reflexe vývoje na škole a schopnost přijímat adekvátní opatření

Vedení AAVŠ předložilo velmi pečlivě zpracovanou zprávu, která otevřeně analyzuje základní vývojové trendy, silné a slabé stránky školy a v případě uvedených slabých stránek i základní představy o jejich řešení, včetně termínů (více či méně konkrétních, v některých případech bylo otevřeně sděleno, že daný problém bude teprve hlouběji analyzován a opatření přijímána).

AK hodnotí tuto zprávu kladně, prokazuje schopnost školy vlastní sebereflexe, schopnost reagovat na problémy. Přesto se domnívá, že dva problémy nejsou zcela adekvátně reflektovány (byť jsou zmiňovány), respektive není zcela adekvátní hloubka této reflexe a strategie jejich řešení není také zcela odpovídající. Jde o dva základní problémy, které se samozřejmě vyskytují na většině a nejen soukromých vysokých škol, a to a) personální zabezpečení akreditovaných studijních programů, b) tvůrčí a odborná činnost akademických pracovníků školy.

2) Akreditované obory a výuka

AAVŠ má akreditovány 3 bakalářské studijní programy (se 4 studijními obory) a 5 navazujících magisterských studijních programů (s 5 obory). Struktura studijních programů a jejich oborů je v zásadě odpovídající, i když v některých případech zřejmě bude s ohledem na nižší zájem studentů některý z bakalářských oborů utlumován. AK doporučuje v této souvislosti provést analýzu příčin relativně malého zájmu o studium navazujícího magisterského studijního oboru Public Policy. Dá se říci, že se AAVŠ snaží udržet jistý logický profil, nesnaží se o „expanzi“ do „nových“ programů, kde by nebylo určité zázemí.

Systém řízení a hodnocení výuky vychází z americké tradice, stejně tak kreditový systém, který je ale přepočítáván na ECTS. Jistá reforma kreditního systému, který by diverzifikoval studijní zátěž se předpokládá do roku 2010. Vnitřní organizace vychází z interního systému garantů oboru (vnější z jiné školy a domácí), kteří odpovídají za studijní

obor jako takový. Ve škole je zaveden systém vnitřního hodnocení a dle poskytnutých údajů dochází k jeho pravidelnému vyhodnocování. Výsledky vnitřního hodnocení však nejsou zveřejňovány (k dispozici nejsou ani studentům, kteří by určitou zpětnou vazbu přivítali). Možnosti studia na AAVŠ jsou občas komplikovány problémy se získáním víz u zahraničních zájemců o studium

V průběhu realizace akreditovaných studijních programů a jejich oborů nedochází k větším změnám, které by se dotkly profilu absolventa. Při akreditacích a reakreditacích studijních programů bývá shledáván nedostatek, že výuka nereflexuje dostatečně region, ve kterém probíhá (odborná literatura v angličtině středoevropských autorů – zejména v otázkách studia kultury, transformačních procesů atd.)

Pozitivně lze hodnotit program AAVŠ na pomoc méně úspěšným studentům prostřednictvím speciálních kurzů apod., aniž by se snížily požadavky na kvalitu, program „začni znovu“ či stipendia.

AK ověřila kvalitu několik závěrečných prací, které jsou zpřístupněny na internetu. Zatím jsou zpřístupněny práce jen z posledního období (akademický rok 2007/2008 a 2008/2009), ostatní se doplňují. Nezpřístupňují se práce, které pracují s citlivými daty firem, objevují se určité technické problémy při otevírání prací. Práce jsou zveřejňovány i s posudky vedoucího práce a oponenta. Kvalita prací v zásadě odpovídá požadavkům, bývá specifikován cíl práce i metodika zpracování, je vědecký aparát; v případě slabších prací se objevily i výraznější kritické připomínky oponenta a/či vedoucího práce.

Přesto lze vyjádřit určité výhrady a požadavky na zlepšení. Zaprvé, práce zveřejněné na internetu často neodpovídají formálním náležitostem – chybí prohlášení o samostatném zpracování, chybí abstrakt práce, chybí i titulní stránka – jak dalece je to dáno systémem vkládání či jak to odpovídá skutečně fyzické podobě práce nelze zcela posoudit. Zadruhé, témata prací jsou někdy vzdálená studijnímu oboru, který dotyčný studuje. Posudky bývají dosti podrobně zpracované, ale ne vždy je doporučena výsledná známka práce. Bylo by vhodné více dbát i na zdroje (použitá literatura, prameny) a formální úpravu.

3) *Personální zabezpečení*

AAVŠ nesporně nepodceňuje personální zabezpečení a věnuje mu stálou pozornost. Přesto situace není zcela ideální. Pozitivně lze hodnotit, že se zde nenalézají typičtí „létající profesori“. Na AAVŠ působí řada vyučujících, kteří mají zkušenosti s výukou na zahraničních školách, a tudíž i s jistou náročnější kvalitou ve vztahu k přístupu ke studentům, posilují mezinárodní a multikulturní charakter výuky. Vyučující jsou zde spíše stabilně, mnozí od

počátku vzniku školy, tj. nemění se semestr od semestru, kromě určitých „visiting professors“. Ale přesto nelze považovat existující jádro za zcela dostačující – v každém studijním oboru působí několik kvalifikovaných pracovníků na plný úvazek, ale ti zároveň figurují i v jiných programech/oborech této školy (nejde tedy o působení na různých pracovištích). Tento problém vnímá AK jako důležitý zejména u navazujícího magisterského studia, protože je potřeba posílit jádro vlastních vyučujících, kteří obor „potáhnou“.

4) *Tvůrčí, odborná a výzkumná činnost*

Na škole probíhá tvůrčí, odborná a výzkumná činnost. AAVŠ je řešitelem či spoluřešitelem vědeckých grantů (včetně GAČR), pravidelně usiluje o další granty, uvádí publikační činnost svých interních (i externích) pracovníků, která vznikla v souvislosti s činností pracoviště. AAVŠ, jak vyplývá ze sebehodnotící zprávy, si uvědomuje, že je nutné posílit zapojení studentů do tvůrčí a odborné činnosti a také publikační aktivity svých pracovníků. Konstatuje také často nižší spojení zahraničních pracovníků s českou odbornou komunitou. Zdá se ale, že možná ne vždy jsou navrhovaná řešení ideální, respektive umožňují výraznější řešení dalších problémů. Především větší zapojení do tvůrčí a odborné práce je ideální prostřednictvím témat bakalářských a magisterských prací, které jsou vypisovány řešiteli určitých výzkumných úkolů. Zapojení zahraničních pracovníků do české odborné aktivity je možné zejména prostřednictvím publikací v odborných časopisech, účastí na různých konferencích, pozvánkami širšího okruhu badatelů na vlastní akce. Vytváření vlastních working papers nepovažuje AK za vhodné – tato forma má význam v případě velkých výzkumných projektů, v běžných podmínkách to spíše snižuje konkurenceschopnost výstupů a obecně není tolik hodnocena. Relativně velké množství zahraničních vyučujících by mělo být využito k rozšíření odborné spolupráce i se zahraničím. Určitým problémem je skutečnost, že ne vždy výzkumné projekty či publikační činnost výrazněji souvisejí se vzdělávací činností (akreditovanými studijními programy a jejich obory, respektive předměty, které škola realizuje).

5) *Knihovna a celkové zázemí*

Knihovna se nachází spolu s počítačovými místnostmi v jiné budově. Je poměrně dobře vybavena jak kvalitním knižním fondem zahrnujícím dostatek odborných publikací, tak i částečně beletrii, periodiky v tištěné i v on-line formě. V blízkosti školy se nachází knihovna

Ústavu mezinárodních vztahů, kterou využívají zejména vyučující v daném oboru. Studenti přístup k literatuře hodnotí jako vyhovující.

AAVŠ má výhodu umístění ve velmi dobré lokalitě, prostředí je příjemné, do budoucna však bude třeba řešit další prostorové zabezpečení (s ohledem na kapacitu), čehož si je vedení školy vědomo.

AAVŠ vlastní vnitřní informační systém, který je však nutné dotvořit. Určité problémy lze konstatovat jak se zveřejňováním prací a přehledností, tak využitím.

6) *Studenti a podmínky jejich studia*

Z rozhovoru se studenty vyplynulo, že vedení AAVŠ, vyučující i administrativa mají dobrou představu o potřebách studentů. Snaží se jim vycházet maximálně vstříc, ať již v záležitostech studijních, tak i v dalších nepřímo spojených se studiem (např. volnočasových). Uvědomují si postavení studenta jako partnera a ne jenom jako příjemce služby. Výhrady k některým vyučujícím měli dotazovaní studenti jen ojediněle. Dostupnost informací, konzultačních hodin, knihovny, studoven je nadprůměrná. K dispozici je i kariérní poradenství. AAVŠ vychází vstříc i mimoškolním aktivitám organizovaným studentkou radou školy (studenti kladně hodnotili například i separaci a recyklaci odpadů na škole, příjemné prostředí školy).

Pozitivně je hodnocen i systém stipendií (pro romské studenty, pro uprchlíky, pro postižené přírodní katastrofou, částečná stipendia pro studenty, které se náhle ocitly v tíživé situaci).

AAVŠ zapojuje své studující do práce pro instituci samotnou. Tím si mohou studenti vydělat na část poplatků a vzniká větší sepeť se školou. Navíc takováto práce umožní nahlížet na problémy uvnitř organizace z obou stran a dává škole lepší možnosti rozvoje a zkvalitnění vzdělávání.

Z dílčích výtek se objevila potřeba usilovat o větší mobilitu studentů – například zapojením do programu wi-fi připojení eduroam (s již 300 hot-spoty v České republice a dostupností internetového připojení pro studenty po celé Evropě) i větší možnost výměnných pobytů v zahraničí. Za zmínku by stálo i případné vytvoření úložiště studijních materiálů předmětů, kde učitelé nyní publikují materiály na svých osobních webových stránkách. Celkově by byl vhodný lepší přístup k e-learningovým materiálům, dílčí stížnosti z řad studentů se objevovaly i na jistou nepřehlednost při vytváření rozvrhu.

Celková atmosféra AAVŠ působí velmi příznivě a aktivně, je znatelné, že se konají nejrůznější akce, jak týkající se tvůrčí a odborné činnosti, tak akce studentské.

Závěry

AAVŠ uskutečňuje bakalářské a magisterské studijní programy v souladu s podmínkami deklarovanými v žádostech o akreditace studijních programů a oborů, nedochází k výraznějším odchylkám od profilu absolventa. V některých studijních oborech nebyli dosud absolventi. Výuka je dobře organizována, studenti jsou v kontaktu s vyučujícími a jsou jim vytvářeny vhodné podmínky pro studium i pomoc. Situace v personálním zabezpečení se sice lepší, byli získáni někteří špičkoví pracovníci ze zahraničí, ale i nadále je potřeba věnovat kvalifikačnímu růstu a personální stabilizaci pozornost. Na vysoké škole se realizuje tvůrčí a výzkumná činnost, řeší se vědecké granty, je ovšem potřeba výzkum více propojovat se vzdělávací činností. AK by považovala za vhodné, aby se zahraniční vyučující více integrovali do české vědecké komunity.

Celkovou atmosféru na vysoké škole lze hodnotit pozitivně; komunikace mezi studenty, vyučujícími a vedením školy je kvalitní. Nedostatky, které AK zjistila, se týkají některých formálních náležitostí kvalifikačních prací a jejich posudků v elektronické podobě. Vhodné by bylo i výrazněji promýšlet témata prací.

AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace všech studijních programů do 31. července 2015 (sjednocení platnosti akreditace studijních programů s platností akreditace navazujícího magisterského studijního programu International Relations and Diplomacy).

Doporučení

- 1) Zlepšit formální náležitosti bakalářských a magisterských prací a zajistit jejich dálkovou přístupnost.
- 2) Provéřit vypisovaná témata a jejich souvislosti s profilem absolventa, zhodnotit výsledky prvních absolventů magisterského studia v nových oborech.
- 3) Prohloubit kontakty vyučujících s českou odbornou komunitou, posílit i odraz regionu ve výuce (studijní literatura), prohloubit zahraniční spolupráci ve výzkumu i výuce.
- 4) Zaměřit odbornou, výzkumnou a tvůrčí činnost více ve směru uskutečňovaných studijních programů.
- 5) Zkvalitnit personální zabezpečení. Posílit jádro vyučujících, kteří by působili na AAVŠ v pracovním poměru v rozsahu plného úvazku a neměli významnější zakotvení

na jiných pracovištích. Zaměřit se zejména na mladé perspektivní pracovníky s ukončeným doktorským studiem či v závěrečné fázi doktorského studia s výraznější publikační aktivitou.

- 6) Posílit publikační aktivitu vyučujících i v českém prostředí. Využít relativně velké množství zahraničních spolupracovníků k rozšíření odborné spolupráce se zahraničím.

AK požaduje předložit kontrolní zprávu o naplnění těchto doporučení v červnu 2011 i s přístupem k obhájeným bakalářským pracím.